A°. 1944 N° 61

PUBLICATIEBLAD.

BESCHIKKING *van den 30sten Maart 1944, No. 2255 bepalende de opneming in het Publicatieblad voor den thans geldenden tekst van de „Rechtsbijstandsverordening" (P. B. 1937, No. 80).*

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

Overwegende, dat ingevolge artikel 2 van de verordening van den 20sten Maart 1944 (P. B. 1944, No. 50) de Gouverneur bevoegd is den tekst van de „Rechtsbijstandsverordening" (P. B. 1937, No. 80), zooals deze sedert is gewijzigd en aangevuld in het Publicatieblad bekend te maken in een doorloopende, genummerde reeks afdeelingen, paragrafen en artikelen, voorzooveel noodig onder wijziging dienovereenkomstig van de aanhaling daarin van afdeelingen, artikelen en gedeelten van artikelen,

HEEFT GOEDGEVONDEN:

Te bepalen:

dat de tekst van de voornoemde verordening, zooals deze luidt volgens de daarin aangebrachte wijzigingen en aanvullingen bij:

1. de landsverordening van den 8sten Mei 1941 (P. B. 1941, No. 41);
2. de landsverordening van den 6den Februari 1943 (P. B. 1943, No. 27);
3. de landsverordening van den 2den October 1943 (P. B. 1943, No. 204);

4. de landsverordening van den 4den December 1943 (P. B. 1944 ,No. 22);
5. de landsverordening van den 20sten Maart 1944 (P. B. 1944, No. 50);

in het Publicatieblad zal worden bekendgemaakt in een doorloopende, genummerde reeks afdeelingen, paragrafen en artikelen, voorzooveel noodig onder wijziging dienovereenkomstig van de aanhaling daarin van afdeelingen, artikelen en gedeelten van artikelen.

Willemstad, den 30sten Maart 1944.

De Gouverneur voornoemd,

P. KASTEEL.

Uitgegeven den 8sten April 11944.
De gouvernements-secretaris,
GRONEMEIJER.

Tekst van de „Rechtsbijstandsverordening" (P. B. 1937, No. 80), zooals deze luidt na de daarin aangebrachte wijzigingen en aanvullingen bij:

1. de landsverordening van den 8sten Mei 1941 (P. B. 1941, No. 41);
2. de landsverordening van den 6den Februari 1943 (P. B. 1943, No. 27);
3. de landsverordening van den 2den October 1943 (P. B. 1943, No. 204),
4. de landsverordening van den 4den December 1943 (P. B. 1944 No. 22).
5. de landsverordening van den 20sten Maart 1944 (P. B. 1944, No. 50):

Eerste Afdeeling.

Van de praktizijns.

§ 1. Van de inschrijving en de beëediging van praktizijns.

Artikel 1.

Ieder Nederlander of Nederlandsch onderdaan, die aan een Rijks- of daarmede gelijkgestelde Nederlandsche Universiteit dan wel aan de Rechtshoogeschool te Batavia hetzij den graad van doctor in de rechtswetenschap hetzij dien van doctor in de rechtsgeleerdheid of de hoedanigheid van meester in de rechten heeft verkregen, mits deze graad of deze hoedanigheid verworven is op grond van een examen hetzij in het Nederlandsch burgerlijk en handelsrecht, staats- en strafrecht, hetzij in het Nederlandsch-Indisch recht, is onder overlegging van zijn akte van bekwaamheid bevoegd, aan het Hof van Justitie schriftelijk inschrijving als praktizijn te verzoeken.

Tot het verzoek bij het eerste lid van dit artikel bedoeld is mede bevoegd de Nederlander of de Nederlandsche onderdaan, die het bij artikel 3 bedoelde examen met gunstig gevolg heeft afgelegd.

Artikel 2.

Alvorens op een verzoek als in artikel 1 bedoeld te beslissen,

wint het Hof van Justitie het advies in van den Procureur-Generaal en van den in artikel 11 genoemden Raad van Toezicht en Discipline.

Het Hof van Justitie kan de inschrijving bij een met redenen omkleede beschikking weigeren, doch niet dan na verhoor of behoorlijke oproeping van den verzoeker.

Indien bij het Hof van Justitie geen bezwaar tegen de inschrijving bestaat, wordt verzoeker ter griffie van het Hof voornoemd als praktizijn ingeschreven en wordt hem een bewijs der inschrijving uitgereikt.

Indien de in het eerste lid van artikel 1 bedoelde verzoeker buiten de mogelijkheid is zijn akte van bekwaamheid over te leggen, kan het Hof niettemin de inschrijving toestaan, indien er naar het oordeel van dit College voldoende termen aanwezig zijn om zonder dit getuigschrift aan te nemen, dat de vereischte graad of hoedanigheid op grond van een der genoemde examina verworven is.

Artikel 3.

Telkens wanneer aan den voorzitter van de na te noemen examencommissie het verzoek daartoe wordt gedaan, wordt te Willemstad een praktizijnsexamen afgenomen, omvattende een onderzoek naar de kennis der candidaten van het Curaçaosch burgerlijk-, handels- en faillissementsrecht, staats- en strafrecht, daaronder begrepen de burgerlijke- en de strafrechtspleging, alsmede van de belastingwetten in het algemeen.

Een commissie, bestaande uit den Procureur-Generaal als Voorzitter en twee door den Voorzitter van het Hof van Justitie aangewezen leden van dat College, neemt dit examen af.

De candidaat legt bij zijn verzoekschrift om tot het examen te worden toegelaten over het bewijs, dat hij een door den Gouverneur vastgesteld examengeld in 's Lands kas heeft gestort.

De Commissie reikt bij gunstigen uitslag een getuigschrift van voldoend afgelegd examen uit.

Ingeval van afwijzing wordt voor de eerste herhaling van het examen geen betaling gevorderd.

Artikel 4.

De praktizijn legt, alvorens zijn bediening te aanvaarden,

in handen van den Voorzitter van het Hof van Justitie in een openbare terechtzitting van het College den navolgenden eed (belofte) af:

„Ik zweer (beloof) getrouwheid aan den Koning, gehoorzaamheid aan de wet, eerbied voor de rechterlijke autoriteiten, en dat ik geen zaak zal aanraden of verdedigen, welke ik in gemoede niet geloove rechtvaardig te zijn".

Artikel 5.

Zij, die bij de inwerkingtreding dezer verordening als praktizijns waren beëedigd, worden ambtshalve ingeschreven op de wijze als bij artikel 2 bedoeld.

Artikel 6.

Krachtens beslissing van het Hof van Justitie wordt een praktizijn van de lijst van inschrijving afgevoerd:

1o. op eigen verzoek;

2o. op vordering van den Procureur-Generaal, indien de praktizijn geen Nederlander of Nederlandsch onderdaan meer is, geen woonplaats meer in Curaçao heeft of een ambt of beroep heeft aanvaard, waarmede de betrekking van praktizijn onvereenigbaar is;

3o. bij overlijden van den praktizijn.

§ 2. Van de rechten en verplichtingen der praktizijns.

Artikel 7.

De praktizijns zijn bevoegd om in alle zaken en voor alle autoriteiten in Curaçao de belangen van hun lastgevers waar te nemen en te behartigen alsmede hun lastgevers overal te vertegenwoordigen, waar zulks niet bij algemeene verordening is verboden.

Artikel 8.

De praktizijn moet zijn woonplaats hebben in Curaçao, en, voorzoover hij niet zijn woonplaats heeft op het eiland Cu-

raçao, zijn woonplaats schriftelijk bekend stellen ter Griffie van het Hof van Justitie.

Artikel 9.

Indien daartoe termen zijn, kan de rechter bepalen, dat de praktizijn zal dragen of vergoeden geheel of ten deele de door zijn schuld of achteloosheid aan een cliënt veroorzaakte kosten.

Artikel 10.

De praktizijn moet, indien hij in zijne bediening eene terechtzitting van het Hof van Justitie of van het Gerecht in Eersten Aanleg bijwoont, gekleed zijn in een gesloten toga van zwarte stof met wijde mouwen en kan een baret bij zich hebben, hij draagt bovendien een neerhangende bef van wit batist.

§ 3. Van den Raad van Toezicht en Disicipline en van den Raad van Appel.

Artikel 11.

Er is is een Raad van Toezicht en Discipline met zittingsplaats Curaçao, bestaande uit drie leden, te weten: een lid van het Hof van Justitie, een praktizijn en een aanvullend lid.

Er is een Raad van Appel met zittingsplaats Curaçao gevormd door den Voorzitter van het Hof van Justitie, een lid van het Hof van Justitie en een praktizijn.

Bij niet voldoende keuze uit de praktizijns kan in bovenbedoelde gevallen instede van een praktizijn een ander persoon, mits geen lid van het Hof van Justitie, tot lid benoemd worden.

Tot aanvullend lid van den Raad van Toezicht en Discipline wordt bij voorkeur benoemd: een oud-lid van de Rechterlijke Macht in Curaçao, een oud-praktizijn, of een oud-lid van de balie in het Rijk in Europa, doch niet een lid van het Hof van Justitie.

De Voorzitter van het Hof van Justitie en de Procureur-Generaal kunnen geen deel uitmaken van den Raad van Toezicht en Discipline.

De Gouverneur benoemt de leden en het aanvullend lid

van den Raad van Toezicht en Discipline en het lid van het Hof van Justitie en den praktizijn, leden van den Raad van Appel, telkens voor een tijdvak van drie jaren. In tusschentijdsche vacatures voorziet de Gouverneur. De Gouverneur kan plaatsvervangende leden van den Raad van Toezicht en Discipline en van den Raad van Appel benoemen en een plaatsvervangend aanvullend lid van den Raad van Toezicht en Discipline.

De aftredenden zijn terstond herbenoembaar.

De Gouverneur kan, op voordracht van het Hof van Justitie, leden en aanvullende leden van den Raad van Toezicht en Discipline en leden van den Raad van Appel, alsmede de plaatsvervangers, mits geen leden zijnde van de Rechterlijke Macht, in de uitoefening van dat ambt schorsen of ontslaan.

De voordracht daartoe kan ook uitgaan van het betrokken College zelf, alsmede van den Procureur-Generaal. Alvorens in deze gevallen te beslissen, zal de Gouverneur het gevoelen inwinnen van het Hof van Justitie.

Het lid van het Hof van Justitie bedoeld in het eerste lid en de Voorzitter van het Hof van Justitie treden ambtshalve op als Voorzitter respectievelijk van den Raad van Toezicht en Discipline en van den Raad van Appel. De Colleges zelve wijzen uit hun midden een Secretaris aan.

Onder leden van het Hof van Justitie worden in dit artikel niet verstaan de plaatsvervangende leden van het Hof van Justitie.

Artikel 12.

De Raad van Toezicht en Discipline is belast met de zorg voor de eer van den stand der praktizijns.

Hij houdt toezicht over de handelingen der praktizijns als zoodanig.

Hij weert en beteugelt de inbreuken en misslagen en zal tot dat einde bij met redenen omkleede beslissing de navolgende maatregelen kunnen toepassen:

a. enkele waarschuwing.
b. berisping.
c. schorsing in de uitoefening van de praktijk voor ten hoogste gedurende een jaar.

d. bevelen van de doorhaling der inschrijving als praktizijn.

De Raad kan besluiten tot openbaarmaking van de beslissing op de wijze, door den Raad te bepalen.

Ingeval van schorsing kan de Raad tevens bepalen, dat de geschorste gedurende de schorsing niet als praktizijn zal mogen optreden en dien naam ter aanduiding van zijn beroep niet zal mogen voeren.

De stukken opgemaakt ter voldoening aan deze paragraaf zij vrij van zegel.

Artikel 13.

De Raad neemt, indien een klacht is ingediend en de klager daartoe den wensch heeft te kennen gegeven, geen beslissing dan na verhoor of behoorlijke oproeping van den klager.

Hij past geen maatregel toe dan na verhoor of behoorlijke oproeping van den betrokken praktizijn.

De Raad kan getuigen en deskundigen oproepen en hooren. Desverzocht doet de Officier van Justitie deze dagvaarden. De wettelijke bepalingen betreffende het oproepen, medebrengen en hooren van, alsmede betreffende de schadeloosstellingen en vacatiegelden aan getuigen en deskundigen in strafzaken zijn ten deze van overeenkomstige toepassing.

De leden van den Raad nemen, op straffe van nietigheid, geen deel aan de behandeling van een zaak, waarin zij zelf, hun echtgenooten, dan wel hun bloed- of aanverwanten, tot den derden graad ingesloten, als partij betrokken zijn.

Na de oproeping en tijdens de behandeling is de praktizijn bevoegd van alle ingeleverde en opgemaakte stukken inzage te nemen en op zijne kosten afschrift te maken, met uitzondering evenwel van processenverbaal van beraadslagingen van den Raad.

Artikel 14.

De beslissingen van den Raad van Toezicht en Discipline worden aan den betrokken praktizijn bij aangeteekenden brief ter kennis gebracht door den Secretaris van dien Raad en worden, indien zij een maatregel bevatten, bedoeld in het derde

lid van artikel 12, op kosten van den praktizijn aan dezen beteekend; voorts zendt de Secretaris de beslissing in afschrift toe aan:

a. den klager, zoo die er is;

b. het Hof van Justitie;

c. den Procureur-Generaal.

De beteekening, bedoeld in het eerste lid, moet plaats hebben binnen 8 dagen na den datum der betrokken beslissing.

De beslissingen worden, niettegenstaande hooger beroep, onmiddellijk ten uitvoer gelegd.

Artikel 15.

Van de beslissingen van den Raad van Toezicht en Discipline kunnen gedurende dertig dagen na de beteekening of na dagteekening van den aangeteekenden brief in het vorig artikel bedoeld de betrokken praktizijn en de klager, zoo die er is, bij verzoekschrift en de Procureur-Generaal bij requisitoir hooger beroep instellen bij den Raad van Appel.

Afschriften van het verzoekschrift of het requisitoir zendt de Secretaris van den Raad van Appel onverwijld aan de overige tot het instellen van hooger beroep bevoegde personen.

Op de behandeling in hooger beroep is het bepaalde bij artikel 13 van overeenkomstige toepassing met dien verstande, dat de dagvaarding van getuigen en deskundigen ten deze geschiedt op last van den Procureur-Generaal.

Op de beslissingen van den Raad van Appel is het bepaalde bij het eerste lid van artikel 14 van overeenkomstige toepassing; zij worden onmiddellijk ten uitvoer gelegd.

Artikel 16.

Indien bij een beslissing, die niet of niet meer voor hooger beroep vatbaar is, een maatregel wordt toegepast, stelt de Raad van Appel op grond van eenige omstandigheid, welke volgens de opgemaakte stukken tijdens de behandeling niet is gebleken en welke op de beslissing invloed gehad zou kunnen hebben, op schriftelijke aanvrage van den betrokken praktizijn, opnieuw een onderzoek in, en, voor zooveel noodig, behandelt dit College de zaak in herziening.

Afschrift van de aanvrage, in het eerste lid bedoeld, zendt de Secretaris van den Raad van Appel onverwijld aan den klager, zoo die er is, aan het Hof van Justitie en aan den Procureur-Generaal.

Het bepaalde bij het derde en vierde lid van artikel 15 vindt overeenkomstige toepassing.

Geen lid van den Raad van Toezicht en Discipline of van den Raad van Appel, dat op eenigerlei wijze deelgenomen heeft aan de vroegere behandeling van de zaak, waarvan de herziening wordt aangevraagd, mag aan het onderzoek of de behandeling deelnemen.

Artikel 17.

Zoowel in geval van hooger beroep als van herziening beslist de Raad van Appel, met handhaving, wijziging of geheele dan wel gedeeltelijke vernietiging van de beslissing of den toegepasten maatregel, zooals dit College zal vermeenen te behooren.

In geen geval mag in herziening een maatregel worden toegepast, welke den vroeger opgelegden maatregel te boven gaat.

Artikel 18.

Geen lid van den Raad van Toezicht en Discipline of van den Raad van Appel mag zich rechtstreeks of zijdelings, over eenige voor den Raad, waarvan hij lid is, aanhangige zaak of over eene, waarvan hij weet of vermoedt, dat zij voor dien Raad aanhangig zal worden, in eenig afzonderlijk onderhoud inlaten met partijen of hare gemachtigden, noch van hen afzonderlijke onderrichting of schrifturen aannemen.

De leden van den Raad van Toezicht en Discipline en van den Raad van Appel zijn verplicht het geheim te bewaren omtrent de gevoelens, die in de vergaderingen dezer colleges over de aldaar behandelde onderwerpen zijn geuit.

§ 4. Van het tarief van de praktizijns.

Artikel 19.

De praktizijns berekenen het tarief voor werkzaamheden

in alle zaken zonder onderscheid, welke zij verrichten, alsmede voor werkzaamheden, welke geen betrekking tot eenig rechtsgeding hebben, naarmate van het belang, den omvang en de ingewikkeldheid der zaak, de daaraan verbonden moeilijkheden, den daaraan besteden tijd en naarmate zij zich voor hun besprekingen buiten hun kantoor of woonplaats hebben moeten begeven.

Als woonplaats geldt in dit artikel de zittingsplaats van den rechter op het eiland, waar de praktizijn kantoor houdt.

Artikel 20.

Desgevorderd zijn de praktizijns verplicht aan hun cliënten gespecificeerde rekeningen over te leggen, welke iedere post, zoo van tarief als voorschot, behoorlijk omschrijven en de bedragen van die posten afzonderlijk uitdrukken.

Artikel 21.

De praktizijns zijn bevoegd met hun cliënten overeenkomsten aan te gaan ter vaststelling van hun tarief terzake van verrichte en - of nog te verrichten werkzaamheden, al dan niet met inbegrip van zegel - en registratierechten, justitie -, reis - en verblijfkosten.

Artikel 22.

De voldoening van het in artikel 19 bedoelde tarief en van het met in acht nemen van artikel 21 overeengekomene wordt beschouwd de goedkeuring ervan in te sluiten.

Artikel 23.

Ingeval van verschil over het berekende tarief, hetzij dit volgens een gespecificeerde rekening wordt gevorderd, hetzij uit een vooraf gesloten overeenkomst, begroot de Raad van Toezicht en Discipline het geeischte bedrag op schriftelijk verzoek van den praktizijn dan wel van den cliënt.

Deze begrooting is verplichtend voor alle in artikel 19 bedoelde werkzaamheden, verricht ten behoeve van personen, die het vrije beheer over hun goederen niet bezitten, afwezig, onbekend of onbereikbaar zijn, alsmede in onbeheerde boedels.

Artikel 24.

Alvorens te beslissen, roept de Raad van Toezicht en Discipline partijen per aangeteekenden brief op om in hun belangen te worden gehoord.

Een schriftelijke gemachtigde kan den cliënt vertegenwoordigen.

Ambtshalve of op verzoek van een der partijen kan de Raad van Toezicht en Discipline bij aangeteekenden brief getuigen en deskundigen oproepen en buiten eede hooren. Alle volgens dit en voorgaand artikel in te dienen, op te maken of uit te reiken stukken zijn vrij van zegel en briefport en worden, voor zooveel noodig kosteloos geregistreerd.

De Raad van Toezicht en Discipline geeft bij aangeteekenden brief van den inhoud der eindbeslissing kennis aan de partijen.

Artikel 25.

Indien de praktizijn geen genoegen neemt met de begrooting van den Raad van Toezicht en Discipline, of indien de cliënt weigerachtig is, het begroote bedrag te voldoen, kan iedere partij zich binnen veertig dagen na de dagteekening van den aangeteekenden brief, bedoeld in het laatste lid van artikel 24 schriftelijk tot het Hof van Justitie wenden met het verzoek het bedrag van het verschuldigde nader door een rechter te laten vaststellen.

De Voorzitter van het Hof van Justitie wijst tot dit doel een lid van het Hof als rechter aan.

Artikel 26.

De praktizijn dient daartoe zijn begrooting in op gezegelde rekening; daarop wordt naast de op iederen post uitgetrokken som een wit vak opengelaten.

Indien de praktizijn ter vaststelling van zijn tarief een overeenkomst met den cliënt heeft aangegaan, worden op de rekening de aard en omvang der werkzaamheden nauwkeurig omschreven, alsmede de dagen, op welke, of het tijdsverloop, binnen hetwelk de werkzaamheden werden verricht.

Hij stelt onder de rekening „ter begrooting ingediend te" met plaatsnaam, hand- en dagteekening.

Artikel 27.

Alvorens te beslissen, roept de rechter partijen bij aangeteekenden brief van den griffier van het gerecht in eersten aanleg op om in hun belangen te worden gehoord.

Een schriftelijk gemachtigde kan den cliënt vertegenwoordigen.

Ambtshalve dan wel op verzoek van een der partijen kan de rechter getuigen en deskundigen oproepen en onder eede hooren. De wettelijke bepalingen betreffende het oproepen en het hooren van — alsmede betreffende de schadeloosstelling en vacatiegelden aan getuigen en deskundigen in burgerlijke zaken vinden ten deze overeenkomstige toepassing. Bij het bevel tot oproeping bepaalt de rechter tevens, welke partij de te maken kosten zal voorschieten.

Artikel 28.

De rechter, die de begrooting vaststelt, is bevoegd, te vorderen, dat de voor deze begrooting benoodigde bescheiden hem worden overgelegd.

Hij schrapt ambtshalve het bedrag der te hoog gestelde of onaannemelijke posten en stelt in plaats daarvan in het daartoe opengelaten witte vak op de rekening de verschuldigde som of Nihil.

Artikel 29.

Aan het slot van de rekening stelt de rechter „goedgekeurd ter somma van......" met uitdrukking in letters van het geheele bedrag, op hetwelk de rekening is begroot en daaronder een bevelschrift van tenuitvoerlegging aan het hoofd voerende de woorden: *„IN NAAM DER KONINGIN"*.

Het bevelschrift kan op de minuut ten uitvoer gelegd worden.

De rechter verwijst de partij, die in het ongelijk gesteld is, in de kosten. Hij bepaalt het bedrag der kosten, welke de in het ongelijk gestelde partij aan de wederpartij moet vergoeden en vermeldt deze kosten onder de in het eerste lid goedgekeurde somma in letters.

Zoo hij daartoe termen aanwezig acht, kan de rechter de kosten geheel of gedeeltelijk compenseeren.

De Griffier geeft bij aangeteekenden brief van den inhoud der eindbeslissing aan de partijen kennis.

Artikel 30.

De praktizijn of de client kan binnen veertig dagen na dagteekening van den aangeteekenden brief in het laatste lid van artikel 29 bedoeld de herziening der begrooting bij een met redenen omkleed verzoekschrift aan het Hof van Justitie verzoeken.

Daarop wordt niet beschikt dan nadat de rechter-commissaris, dien het Hof aanwijst, belanghebbenden, die hij bij aangeteekenden brief oproept, in hun belangen heeft gehoord.

Een schriftelijke gemachtigde kan den cliënt vertegenwoordigen.

De bepalingen van het derde lid van artikel 27 alsmede van artikel 29 vinden, zooveel noodig, ten deze overeenkomstige toepassing.

Op straffe van nietigheid neemt het lid van het Hof, van wiens beslissing herziening is verzocht, aan deze herziening geen deel.

Artikel 31.

De beschikking op verzoek om herziening is niet vatbaar voor verzet of eenige andere voorziening.

Artikel 32.

De schuldenaar wordt tot betaling genoodzaakt hetzij krachtens het bevelschrift van den rechter, bedoeld in artikel 25, hetzij krachtens de in executorialen vorm opgemaakte beschikking van het Hof van Justitie op een verzoek om herziening genomen.

Artikel 33.

De begrootingen zijn niet aan het recht van registratie onderworpen.

Artikel 34.

Hetzij bij den aanvang hetzij gedurende het verloop van een zaak zijn de praktizijns bevoegd van hun cliënten het storten van een zekere som ter bestrijding van voorschotten te vorderen.

Een eerste zoodanige vordering bedraagt ten hoogste driehonderd gulden.

Voor een gedaagde of verweerder in een zaak bedraagt de vordering ten hoogste eenhonderd en vijftig gulden. Indien daarvoor redenen bestaan is de praktizijn bevoegd een nieuwe storting te vorderen; ingeval van verschil daarover beslist daaromtrent de rechter in het gerecht of het rechterlijk college, voor hetwelk de zaak dient of moet dienen.

Op verzoek van den praktizijn kan de rechter den cliënt hooren.

Artikel 35.

Mits hij daarvan tenminste acht dagen van te voren bij aangeteekenden brief aan den cliënt kennis geeft en een afschrift daarvan ter griffie van het betrokken gerecht of rechterlijk college heeft neergelegd, mag de praktizijn zich onttrekken aan een zaak, bijaldien de in het vorige artikel bedoelde storting, zoo deze gevraagd of bevolen is, niet is gedaan.

Artikel 36.

De praktizijn is aan den griffier persoonlijk aansprakelijk voor alle voorschotten, welke cliënten verschuldigd zijn in zaken, die hij heeft behandeld, of voor stukken, waarvan hij opmaking of afgifte heeft verzocht.

2e AFDEELING.

Van belasting-adviseurs.

Artikel 37.

Hij, die zonder praktizijn te zijn er zijn beroep van maakt om in belastingzaken als adviseur en gemachtigde op te tre-

den, moet voorzien zijn van een schriftelijke toelating als belasting-adviseur, afgegeven door of vanwege den Gouverneur.

Door zoodanige toelating wordt de bevoegdheid verkregen om in geheel Curaçao het beroep uit te oefenen.

Artikel 38.

De toelating als belasting-adviseur wordt op daartoe strekkend verzoekschrift tot wederopzegging verleend, indien hij, die de toelating verzoekt, naar het oordeel van den Gouverneur van goed maatschappelijk gedrag is en een bij besluit van den Gouverneur vastgelegd examen voor belasting-adviseur met gunstig gevolg heeft afgelegd.

Op dit examen is het bepaalde bij artikel 3 voor zooveel mogelijk van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de examen-commissie bestaat uit den Administrateur van Financiën als voorzitter en den Inspecteur der belastingen en den Gouvernements-Accountant als leden. Bij verhindering of ontstentenis van een lid benoemt de Gouverneur een plaatsvervanger.

Van het examen hiervoren bedoeld kunnen worden vrijgesteld zij die aan door den Gouverneur bij besluit te stellen eischen van bekwaamheid voldoen.

Artikel 39.

Indien de Gouverneur van oordeel is, dat hij die het beroep van belasting-adviseur uitoefent van slecht maatschappelijk gedrag is, is hij bevoegd na verhoor van den belanghebbende of deze behoorlijk opgeroepen zijnde en bij met redenen omkleede beslissing diens toelating in te trekken.

Gelijke bevoegdheid heeft de Gouverneur ingeval hij van oordeel is, dat de betrokkene zich schuldig maakt aan het vorderen van buitensporige honoraria voor diensten waarvan de Administratie geen kennis krijgt, de belangen zijns lastgevers heeft verwaarloosd of zich aan ander plichtsverzuim heeft schuldig gemaakt dan wel zich schuldig heeft gemaakt aan oneerbiedigheid jegens het openbaar gezag.

Artikel 9 is voor belasting-adviseurs van overeenkomstige toepassing.

De Inspecteur der belastingen of de Raad van beroep, indien

de zaak voor dit college is behandeld, bepaalt in een zaak, indien lasthebber en cliënt niet tot overeenstemming kunnen komen, het bedrag van het honorarium, dat den cliënt in rekening mag worden gebracht.

3e AFDEELING.

Van zaakwaarnemers.

Artikel 40.

Hij die zonder praktizijn te zijn, er zijn beroep van maakt om in burgerlijke zaken betrokken personen te vertegenwoordigen of bij te staan dan wel om in strafzaken als raadsman of vertegenwoordiger op te treden, moet door den rechter in het Gerecht in Eersten Aanleg zijner woonplaats als zaakwaarnemer in het rechtsgebied van dat gerecht zijn toegelaten.

Hij doet daartoe een schriftelijk verzoek aan den rechter hiervoor bedoeld.

Er wordt ter griffie van elk Gerecht in Eersten Aanleg een lijst van zaakwaarnemers aangehouden.

Tegen weigering eener gevraagde toelating staat beroep open bij het Hof van Justitie. Het Hof doet na verhoor of behoorlijke oproeping van den belanghebbende uitspraak bij een met redenen omkleede beslissing.

Toelating van den zaakwaarnemer geeft hem slechts de bevoegdheid als zoodanig op te treden bij het Gerecht in Eersten Aanleg waar hij is ingeschreven, met dien verstande, dat hij die bij de Gerechten in Eersten Aanleg op de eilanden waar twee of meer praktizijns woonplaats hebben, is ingeschreven alleenlijk kan optreden,

— in burgerlijke zaken:

a. indien de vordering loopt over een bepaalde waarde, het bedrag van tweehonderd gulden niet te boven gaande en niet een gedeelte betreft van een grootere geldsom;
b. indien de vordering strekt tot ontruiming van gehuurde onroerende goederen wegens geeindigde huur of tot ontbinding van huur van onroerende goederen en tot ontruiming dientengevolge ter zake van wanbetaling van huurpenningen;

— in strafzaken:

indien de verdachte voor wien hij optreedt terecht staat wegens een overtreding.

Artikel 41.

Indien de rechter van oordeel is, dat een zaakwaarnemer van slecht maatschappelijk gedrag is, is hij bevoegd hem uit dat beroep te ontzetten en hem van de lijst van zaakwaarnemers af te voeren.

Gelijke bevoegdheid heeft de rechter, ingeval hij van oordeel is, dat een zaakwaarnemer zich schuldig maakt aan het vorderen van buitensporige honoraria voor diensten buiten eigenlijk rechtsgeding, de belangen zijns lastgevers heeft verwaarloosd of zich aan ander plichtsverzuim heeft schuldig gemaakt dan wel zich oneerbiedig betoont tegenover de rechterlijke en andere ambtenaren, te wier overstaan hij optreedt of zich schuldig heeft gemaakt aan het bezigen van onbetamelijke uitdrukkingen ten aanzien van algemeene verordeningen of van het openbaar gezag.

De beslissing van den rechter in dit en in het vorige lid is uitvoerbaar bij voorraad .

Er is beroep op het Hof van Justitie. Het Hof doet na verhoor of behoorlijke oproeping van den belanghebbende uitspraak bij een met redenen omkleede beslissing.

Artikel 9 is voor den betrokkene van overeenkomstige toepassing.

Artikel 42.

De rechter bepaalt in elke zaak het bedrag van het loon dat de zaakwaarnemer zijn lastgever in rekening mag brengen.

Artikel 43.

Deze verordening kan worden aangeduid als „Rechtsbijstandsverordening".

Bij hare inwerkingtreding vervallen het besluit van 25 November 1868, (P. B. nr. 20) houdende vaststelling van een Reglement op de admissie en het costuum der praktizijns en het toezicht van het Hof van Justitie over de handelingen der praktizijns als zoodanig, zooals gewijzigd bij artikel 2 van het besluit

van 10 October 1919 (P. B. No. 71), artikel 754 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en het bepaalde bij artikel 17, derde lid, van het Koninklijk Besluit van 6 Juli 1918 No. 72 (P. B. No. 61), houdende wijziging van de rechterlijke macht en van de rechtspleging in burgerlijke en strafzaken in de kolonie Curaçao, zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij het bij Koninklijk Besluit van 16 April 1931 No. 50 (P. B. No. 45), vastgesteld Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, van welk artikel de tekst is opgenomen in P. B. 1931 No. 46.

---

van 16 October 1919 (P. B. No. 77), artikel 794 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en het bepaalde bij artikel 17, derde lid, van het Koninklijk Besluit van 6 Juli 1918 No. 72 (P. B. No. 61), houdende regeling van de rechterlijke macht en van de rechtspleging in burgerlijke en strafzaken in de kolonie Curaçao, zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij het bij Koninklijk Besluit van 16 April 1931 No. 30 (P. B. No. 36), vastgestelde Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, van welk artikel de tekst is opgenomen in P. B. 1939 No. 40).

AANHANGSEL, behoorende bij P.B. 1944, No. 61.

Overgangsbepaling van de Landsverordening van den 2den October 1943 (P. B. 1943 no. 204), tot wijziging en aanvulling van de „Rechtsbijstandsverordening" (P. B. 1937 no. 80).

1. De behandeling van zaken door den Gouverneur of door het Hof van Justitie aangevangen vóór het inwerkingtreden van deze landsverordening, wordt, ook voor wat betreft het hooger beroep, afgedaan volgens de op het tijdstip van het aanhangig maken geldende wettelijke regelingen.

2. Indien evenwel bij een beslissing van het Hof van Justitie, als uitoefenende het toezicht en de discipline over de praktizijns, voor het inwerkingtreden van deze landsverordening, of daarna krachtens het eerste lid van dit artikel, genomen, welke beslissing niet of niet meer voor hooger beroep vatbaar is, een maatregel wordt toegepast, stelt het Hof van Justitie op grond van eenige omstandigheid, welke volgens de opgemaakte stukken tijdens de behandeling niet is gebleken en welke op de beslissing invloed zou hebben kunnen gehad, op schriftelijke aanvrage van den betrokken praktizijn, opnieuw een onderzoek in en behandelt dit College de zaak, voor zooveel noodig in herziening.

3. Indien bij een beslissing van den Gouverneur in hooger beroep, vóór het inwerkingtreden van deze landsverordening of daarna op grond van het eerste lid van dit artikel, genomen, een maatregel wordt opgelegd, dan wel geheel of gedeeltelijk wordt gehandhaafd of gewijzigd, stelt de Gouverneur, gehoord het Hof van Justitie, op grond van eenige omstandigheid, welke volgens de opgemaakte stukken tijdens de behandeling niet is gebleken en welke op de beslissing invloed zou hebben kunnen gehad, op schriftelijke aanvrage van den betrokken praktizijn, opnieuw een onderzoek in en behandelt de zaak, voor zooveel noodig, in herziening. De Gouverneur hoort, alvorens te beslissen, het Hof van Justitie.

4. In het geval bedoeld in het tweede lid van dit artikel zendt de Griffier van het Hof van Justitie afschrift der aanvrage onverwijld aan den klager, zoo die er is, en aan den Pro-

cureur-Generaal; in het geval bedoeld in het derde lid zendt de Gouvernements-Secretaris afschrift der aanvrage onverwijld aan het Hof van Justitie.

5. De met deze herziening belaste instantie neemt, indien een klacht was ingediend en de klager daartoe den wensch heeft te kennen gegeven, geen beslissing dan na verhoor of behoorlijke oproeping van den klager.

6. Zij past geen maatregel toe dan na verhoor of behoorlijke oproeping van den betrokken praktizijn.

7. Zij kan getuigen en deskundigen oproepen en hooren. Desverzocht doet de Procureur-Generaal deze dagvaarden. De wettelijke bepalingen betreffende het oproepen, medebrengen en hooren van getuigen en deskundigen in strafzaken zijn ten deze van overeenkomstige toepassing.

8. Haar beslissingen worden indien zij een maatregel bevatten aan den betrokken praktizijn te zijnen koste beteekend en in andere gevallen bij aangeteekenden brief in afschrift aan hem toegezonden en door den persoon, in het vierde lid van dit artikel bedoeld, in afschrift toegezonden aan:

a. den klager, zoo die er is;

b. den Procureur-Generaal; en, in het geval bij het derde lid van dit artikel bedoeld,

c. het Hof van Justitie;

9. Geen lid van het Hof van Justitie, dat op eenigerlei wijze deelgenomen heeft aan de vroegere behandeling van de zaak, waarvan de herziening wordt aangevraagd, mag aan het onderzoek of de behandeling deelnemen noch medewerken aan het advies, in het derde lid van dit artikel bedoeld.

Artikel 277 van het Wetboek van Strafvordering voor Curaçao vindt ten deze overeenkomstige toepassing.

10. De met herziening belaste instantie beslist, met handhaving, wijziging of geheele dan wel gedeeltelijke vernietiging van de beslissing of de toegepaste maatregel, zooals zij zal vermeenen te behooren.

11. In geen geval mag in herziening een maatregel worden toegepast, welke den vroeger opgelegden maatregel te boven gaat.

Slot- en Overgangsbepalingen van de landsverordening van den 4den December 1943 (P. B. 1944, no. 22) tot wijziging en

aanvulling van de „Rechtsbijstandsverordening" (P. B. 1937 no. 80).

Deze Landsverordening treedt in werking met ingang van den dag na dien van haar afkondiging.

De bepalingen, bij deze landsverordening in de „Rechtsbijstandsverordening" opgenomen zijn van toepassing op alle op het, in het eerste lid van dit artikel bedoeld, tijdstip bestaande vorderingen van praktizijns tot betaling van hun tarief en voorschotten, met uitzondering evenwel van die vorderingen, waaromtrent de rechter reeds den dag heeft bepaald, op welken zij ter terechtzitting behandeld zullen worden.

De Gouverneur is bevoegd, den tekst van de „Rechtsbijstandsverordening", zooals deze sedert is gewijzigd en aangevuld, in het Publicatieblad bekend te maken in een doorloopend genummerde reeks afdeelingen, paragrafen en artikelen, voorzooveel noodig onder wijziging dienovereenkomstig van de aanhaling daarin van afdeelingen, artikelen en gedeelten van artikelen.

aanvulling van de „Rechtstoestandsverordening" (P. B. 1937 no. 407).

Deze Landsverordening treedt in werking met ingang van den dag na dien van haar afkondiging.

De bepalingen, bij deze landsverordening in de „Rechtstoestandsverordening" opgenomen zijn van toepassing op alle op het, in het eerste lid van dit artikel bedoeld, tijdstip bestaande vorderingen van pensioenen tot betaling van hun tarief en voorschotten, met uitzondering evenwel van die vorderingen, waaromtrent de beslissing reeds dan wel is bepaald, op welken zij ter taxeerstelling behandeld zullen worden.

De Gouverneur is gemachtigd, den tekst van de „Rechtstoestandsverordening", zooals deze zal zijn gewijzigd en aangevuld, in het Publicatieblad bekend te maken in een doorloopend genummerde reeks van hoofdstukken, paragrafen en artikelen, zoowel onder wijziging der nummering van de aanhaling daarin van afdeelingen, artikelen en gedeelten van artikelen.